REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.

INSERATE
se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele
BIROURĬ de ANUNŢURĬ:
în Viena la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Braşov:
Administraţiunea, Piaţa mare. Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe şése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe trei lunĭ 6 coróne. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 260. Braşov, Miercurĭ 27 Noemvrie (10 Decemvrie). 1902.

Intoleranţă de rassă.

Acei dintre deputaţii saşĭ din dietă, carĭ cu ocasia ultimelor discuţiunĭ „parlamentare“ au ridicat încât-va diapasonul în apĕrarea intereselor de rassă şi a politicei partidului lor, au fost şi sunt violent atacaţĭ nu numai din partea stângei estreme, ci şi de către cei carĭ formézā adĭ tabĕra mamelucéscă a guvernului. Tóte încercările lor de a convinge pe adversarĭ despre lealitatea şi bunele lor intenţiunĭ în lupta de apĕrare, sunt zadarnice. Şovinismul intolerant şi agresiv ajuns la paroxism, nu vré sĕ scie de argumente şi-l supĕră grozav când unul seu altul din tabĕra celor câţĭ-va deputaţĭ naţionalişti, cutézā sĕ spună cu blândeţe vr'un adevĕr.

Pentru a ilustra afirmarea acésta, n'avem decât sĕ ne referim la ceea ce a strigat unul din representanţii acestui şovinism deputatul sas Lutz Korodi, când acesta a dis, că lupta Saşilor este o luptă de apĕrare a rassei. — Faţă cu cine? l'a întrebat un banffist. Korodi a rĕspuns: Faţă cu şoviniştii maghiarĭ! Mare sgomot isbucni, în urma acestui rĕspuns categoric, de pe băncile stângei estreme, ér unul din cei carĭ compun garda lui Kossuth, a strigat cu emfasă: „Astfel de cuvinte nu s'ar tolera în alt parlament“. Scena acésta a fost completată însĕ printr'o întrebare şi-un rĕspuns, de-opotrivă semnificative. — „De ce nu vĕ apĕraţĭ contra Valahilor“ întrebà un kossuthist. — „Faţă cu Românii se pórtă luptă economică“, rĕspunde Korodi. „Asta o scim noi, o sciu Românii şi o sciu şi Maghiarii; dér de altă parte — earăşĭ nu se póte nega — că şovinismul maghiar“.. Sgomotul şi contradicerile de pe băncile stângei estreme au înecat glasul oratorului, astfel că n'a putut sĕ-şĭ încheie propoşiţia.

Am relevat aceste douĕ momente din discusiunea de Vinerĭ în dietă, pentru-că ele caracterisézā pregnant disposiţia spiritelor în tabĕra adversară naţionalităţilor şi scot în relief nu se póte mai bine intoleranţa de rassă detestabilă a celor carĭ călăresc roibul şovinismului agresiv.

Décă vom mai adăuga la acestea şi acusările, ce le-a ridicat un alt kossuthist în contra ministrului president Coloman Szell, că sub regimul actual a fost posibil sĕ între în dietă deputaţĭ cu program naţionalist şi aceştia sĕ vorbéscă cum au vorbit Korodi, Lindner şi alţĭ câţĭ-va, ér ministrul Szell n'a sciut sĕ rĕspundă, decât că n'are nicĭ în clin, nicĭ în mânec cu ei, — şi orbul póte sĕ vadă, că spiritul intoleranţei de rassă stăpânesce adĭ în mĕsură aşa de mare taberele celor ce — vorba lui Mocsary — alérgă zadarnic după fantoma maghiarisării, încât argumentele raţiunei sănĕtóse, basate pe adevĕr şi realitate, nu mai încap în mintea lor.

Ca o apariţie a bólei şovinismului e de interes, credem, sĕ relevăm şi ceea-ce scrie unul din cele mai rĕspândite diare maghiare din incidentul discusiunilor, despre carĭ am vorbit. E un fel de apel la intoleranţa de rassă şi acest mărgăritar de prosă şovinistă. Şcólele confesionale nemaghiare sunt făcute responsabile, că în dieta din Peşta se aduce în discusiune cestiunea naţionalităţilor.

Cum şi de ce? Profesorii şi dascălii sunt aceia, carĭ pun fundamentul educaţiunea sufletéscă a popórelor, care obicĭnuesce a se manifesta în nisuinţele naţionaliste şi politice. Ce ar fi, decĭ, de făcut? „Guvernul — dice diarul amintit — sĕ compună registrul autentic al pĕcatelor scólelor naţionaliste, cel puţin pentru cei din urmă dece anĭ, şi presentându-l camerei sĕ dica: óDin registrul acesta póte orĭ-cine sĕ cunóscă cât de periculóse au fost până acum aceste şcóle pentru statul naţional maghiar. Acésta nu mai merge aşa, décă nu vrem sĕ decretăm suiciderea ca principiu fundamental al politicei nóstre. Mĕ adresez, decĭ, către tine corp legiuitor, ca sĕ înlăturĭ din calea validitării voinţei statului tóte pedecile, ce le-au creat legile relative la garantarea autonomiei şcólelor confesionale şi sĕ aducĭ o nouă lege, în virtutea căreia voiŭ avé forţă şi putere a stîrpi nu numai pĕcatul, ci şi antipatia contra naţiunei maghiare din educaţia cetăţenilor statului“...

Nu scim, décă guvernul va da în proximul viitor ascultare acestui apel, ce vizézā nimicirea autonomiei şcólelor nemaghiare. Constatăm însĕ, că ideia şi planul se abordézā într'un organ de publicitate maghiar, care stă aprópe de guvern, şi se abordézā în legătură cu ultimele discuţiunĭ din dietă în cestiunea naţionalităţilor.

Cu astfel de planurĭ şi c'o atitudine atât de duşmănósă limbei şi culturei naţionale a popórelor nemaghiare, politica şovinismului intolerant şi agresiv nu va isbuti nicĭ odată sĕ creeze stărĭ normale în stat şi sĕ resolve marea şi grava cestiune a naţionalităţilor, care nu póte fi înăbuşită cu discursurĭ în dietă şi cu isbucnirĭ veninóse prin diaristică.

† Dr. Ioan Raţiu.

Sibiiu, 8 Decemvrie n.

V'am promis, că Vĕ voiŭ comunica cu posta următóre şi celelalte douĕ vorbirĭ, ce s'au mai ţinut cu ocasiunea înmormêntării neuitatului president al partidului nostru naţional.

Unul dintre membrii comitetului central al partidului, d-l advocat Dr. **Gavril Tripon** a rostit în biserică următórea vorbire:

„Stau modest în faţa acestei ilustre adunărĭ. Stau prea modest şi îngândurat în faţa sicriului ce cuprinde resturile pămêntescĭ ale marelui fiu rĕposat al naţiunii române! Istorie aicĭ nu se póte face. Cuvintele ce le adresez către Dr. Ioan Raţiu în acest moment, sunt următórele:

Mai bine de o jumĕtate de secol ai fost ostaş neînfrânt şi statornic, stegar falnic, conducĕtor înţelept şi credincios, pază vecĭnic neadormită a poporului român în lupta lui pentru limbă, cultură, pentru esistenţă, pentru drepturĭ.

Ai fost unul din factorii fruntaşĭ şi decidĕtorĭ în anii 1860—69, 1873. 1881, 1884, 1887, 1890, 1892, 1894, ca membru în dieta din Sibiiu, ca membru şi în parte ca president al mai multor deputaţiunĭ, conferenţe şi întrunirĭ de natură politică şi culturală.

Nĭ-ai fost profesor neîntrecut în cultul patriotismului vecĭnic cald şi activ.

Ne-ai învĕţat a rĕmâné pe viéţă şi pe vécurĭ păzitorĭ neclătinaţĭ ai limbii şi legii, datinelor străbune; a păstra în tóte împrejurările credinţa în viitorul nostru, căcĭ diceai, din credinţă tare şi activă se nasce viitorul.

Nĭ-ai fost conducĕtorul şi interpretul în acţiunea memorandistă, în epoca de energie şi de apĕrare a vieţii nóstre naţionale organisate.

Intre lacrimile şi entusiasmul tuturora nĭ-ai fost interpretul şi falnicul apĕrĕtor în procesul memorandist, pertractat în 1894 în Clusiŭ, unde ai ridicat pe poporul român la nivelul înalt al drepturilor sale, şi cu glas stentoric, de acolo ai arătat, că nu noi putem fi acusaţĭ!

Ne-ai fost fruntaşul încăruntit şi superb întru primirea şi suportarea suferinţelor urmate în Seghedin şi Vaţ, şi ai contribuit cu consoţii tĕi a înălţa nivelul moral al luptelor nóstre politice, şi a da esemplu viu de jertfire de sine, drept base şi sĕmînţă la învierea viitorului dorit.

Când îţĭ primescĭ patul liniştei de vecĭ lângă marii tĕi măeştri şi foştĭ soţĭ de luptă: lângă Papiu Ilarian, George Bariţiu şi Baronul Ursu de Margina, — poporul român de pretutindenĭ, şi toţĭ fiiĭ lui, pe lângă cununile superbe ce-ţĭ acoper cosciugul, sufletesce te încunjură şi suspină îndurerat, ca un codru bătut de vênt, în jurul unui stejar uriaş abătut la pămênt.

Acest suspin general, acest prinos de recunoscinţă neţărmurită, de iubire îndurerată, va păstra memoria faptelor tale bărbătescĭ pe séma generaţiilor viitóre.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Din beţiv, nebun.

De I. Voiculescu.

Vestea unei gróznice sinuciderĭ se rĕspândi repede în tot satul. Din tóte curţile eşiau repede femei, bărbaţĭ şi copiĭ şi alergau la casa dascălului, unde se audiau bocete înfiorătóre. Lătratul cânilor şi ţipetele copiilor, rĕmaşĭ în urma mamelor, se amestecau cu zăngănitul clanţelor de la uşile trântite repede: era o ferbere neobicĭnuită, căcĭ la sate sinuciderile sunt rare, aprópe nepomenite.

Vestea trecù repede în satul vecin, de unde pâlcurĭ-pâlcurĭ de femei, şi copii mai ales, se grăbeau sĕ vadă pe acela, care-şĭ curmase dilele, tăindu-şĭ beregata cu un briciŭ de ras.

De la un timp, curioşii se întorceau făcêndu-şĭ cruce.

— Vedĭ, păgânul, dicea un bĕtrân cu plete albe, vedĭ ce l'a învĕţat ucigaşul, sĕ vie din oraş sĕ-şĭ tae gâtul în curtea cumnatu-sĕu, sĕ ne spurce satul; nu putea sĕ se ducă pe pustii!

Intórceţi-vĕ îndĕrĕt, că vĕ faceţĭ spaimă!

Nu merită atâta cinste sĕ-l vadă creştinii. Étă s'a dat în partea necuratului. Am spus sĕ-l ducă în casă, că e pĕcat sĕ-l vadă sfântul sóre. Intórceţi-vĕ îndĕrĕt, că e de speriat.

— Eu nu sunt fricos, i-a rĕspuns Stanciu Cojocariu, care era de obiceiu cam chefuit. Mĕ duc sĕ-l vĕd. Dér ce i-o fi lipsit, tăiculiţă?

— Ce sĕ-i lipséscă? Necuratul i'a dat în cap, îi rĕspunse filosofic o bĕtrână, care venea din curtea dascălului.

— Daţi-vĕ la o parte, dise Stanciu, cam împletecindu-se, când ajunse la cercul de lume ce se formase în jurul sinucisului. Lumea făcù potecă şi Cojocaru se apropie de muribund.

Până atuncĭ nimenĭ nu îndrăsnise sĕ atingă ghemul acela înroşit de sânge, căcĭ tremurătura membrelor şi mai ales horcăiala gâtlejului deschis, vîra fiorĭ de grózā în cei din prejur.

Stanciu însĕ nu scia ce e frica. Il apucă de cap şi cu putere îl dete pe spate. Atuncĭ se arată privitorilor sgârciurile albe ale traheei artere, deschise sub o bărbie. Odată cu acésta privelişte, se produse o horcăélă, care te sgâria în fundul urechilor. Lumea sĕ depărtà lărgind cercul. Numai Cojocaru rĕmase nemişcat şi după ce apucà bine de subsuorĭ pe sinucis, îl tîrî în casă. Până sĕ-l urce pe pat, horcăéla a încetat. Murise în braţele Cojocarului.

Mai fără vreme, Cojocaru eşi pe uşă înaintea altora şi părù galben.

A doua di pe séră, Cojocaru érăşĭ se găsea la casa dascălului, ciocănind nisce scândurĭ vechĭ pentru cosciug. Nu era dulgher, dér îl scosese dascălul din han, căcĭ toţĭ dulgherii refuzaseră sĕ facă casă aceluia, care se înfrăţise cu necuratul.

— Şi décă e mai scurt de o palmă, nu strică nimic, dise Cojocaru, când un vecin cam priceput la meşteşug, îi spuse că e cosciugul scurt. Décă nu eram eu sĕ-i fac cosciug, n'aveau sĕ-l îngrópe ca la resbel? Acolo cine le face cosciuge? Ii trântesce unul peste altul, tot pămênt se face.

Cu tot murmurul sătenilor, dascălul reuşi sĕ ducă pe fratele nevestesi la cimitir, ba încă cu preoţĭ, creştinesce.

Cu mare greutate se găsiră doi ţiganĭ sĕ sape gropa, dér când fù sĕ mănânce pomana pe clapa cosciugului, nu voi nicĭ unul sĕ guste dintrênsa Cojocaru. Dér şi el abia décă puse în gură şi pe nebăgate de sémă, aruncă pomana peste gard, punênd strachina la subsuóră. Apoi plecă spre han, de unde nu ieşi până séra.

Tot cu strachina sub pulpana mintenului sĕu de dimie roşcată, Cojocaru merse acasă. abia ducênd greutatea trupului moleşit de rachiŭ.

Nu venise acasă de trei dile; când începură cânii sĕ mârâie pe bătătură, femeia aprinse lumina şi eşi, lăsând uşa deschisă.

De trei-spre-dece anĭ de când erau căsĕtoriţĭ, nu întêmpinase pe femia sa fără sĕ o înjure. Ea rĕmase mult în urma lui, căcĭ se temea că acéstă înfăţişare neobicĭnuită a beţivului sĕ nu fie vre-o cursă. Se gândia biéta femee la copiii adormiţĭ pe rogojina patului şi i-se bătea

Acestea te însoțesc și sĕ te însoțéscă, drept suită meritată, la eșirea ta durerósă din patria și viéța ta pămêntéscă, ce cu glorie o ai străbătut.

Capetele nóstre sĕ plécă înaintea memoriei tale. Dreptele nóstre, la fâlfâitul îndurerat al stégului rĕmas de tine, către cosciugul tĕu se adreséză, și durerea și iubirea nóstră îți șoptesce:

Fie-ți somnul lin!
Adio! Adio! Adio "

La mormênt, după-ce metropolitul pontificant a dat deslegarea archieréscă, a ținut representantul tinerimei universitare d-l student în filosofie I. **Meruțiu** următorul discurs:

Jalnică adunare!

Ca un vifor pornit din senin, ca un uragan, care culcă la pămênt cutropitor ce-i stă în cale s'a năpustit neîngăduitórea mórte spre ale nóstre plaiurĭ. Și năprasnică cum tăia vĕzduhul s'a isbit de un falnic stejar, care ḑecĭ de anĭ de-arêndul a dat pept cu grele vremĭ, care o jumĕtate de veac a rĕzbit cu negre vijelii, carĭ aveau de țintă a curma la pămênt, a frânge plăpânda viéță ce se adăpostea sub ramurele-i estinse, sub falnica-i corónă. Și l'au clătit prin aceste vijelii, și printre ramurile vênjóse nu odată vuet au produs, curma însĕ nu l'au putut, și el măestos a rĕmas, gata de nouĕ lupte, fală a plaiurilor române.

A trebuit însĕ sĕ vină mórtea, cel mai îngrozitor dintre uragane, pentru ca sĕ-l curme, și acum étă-l căḑut, acum e prăbușit și la doborîrea luĭ dureros gĕmăt rĕsună din munțĭ și din văĭ, din tóte colțurile încăldite de suflarea românéscă.

Spun scrutătorii tainelor universului că în vĕzduhul îndepărtat, între mii și mii apar unii astri, carĭ calea 'o arată celor ce străbat munții de valurĭ pe întinsele oceane, carĭ pașii îndréptă celor ce traverséză imensele pustii, dér că de la o vreme slăbesc și aceștia și sĕ prăbușesc cât de târḑiu în oceanul vecíniciei, abia lăsând pe urma lor o dungă luminósă pe scurta durată. Décă așa e în univers, atuncĭ un analog cas e acesta, când de pe orisontul neamului român dispare un astru, care decenii de-arêndul a îndreptat spre țintă pașii unui popor, căruia dat i-a fost, în oceanul vieții sĕ străbată colos de valurĭ.

Și mai spun învĕțații popórelor, că pămêntul, acest vecínic neîndestulit despot al omenimei, e o scenă, pe care omul apare, își jócă rolul și dispare. Décă într'adevĕr așa este, atuncĭ de pe scena luptei pentru esistență a poporului român a dispărut un prețios luptător, un vrednic stejar. A zugrăvi orĭ baremĭ a schița rolul, ce l'a avut acest bărbat pe scena de luptă a poporului român, nu mĕ simt chemat, nicĭ a-șĭ puté după cuviință.

Dér în fața acestui trist tablou când națiunea jelesce, cade-se sĕ luăm și noi partea de doliu.

Ne achităm decĭ de o sfântă datorință, împlinim o onorifică misiune atuncĭ când atât din propriu îndemn, cât și cu deosebire din încrederea și în numele tinerimei univ. rom. din Clușiŭ, depunem tributul de omagiu și recunoscință, cât și espresia durerii nóstre la mormêntul, ce cu o clipă mai târḑiu are sĕ închidă în tainicul sĕu sîn un astru căḑut de pe orisontul neamului românesc, un brav luptător de pe scena luptei nóstre pentru esistență.

Și aducem acest modest tribut, de la Golgotha-rom., unde acest vrednic luptător împreună cu neînfricații sĕi soți, și cu dênșii un popor întreg împins a fost pe délul Calvariei.

Iți ḑicem decĭ spre adio: înaintéză suflete nobil spre înălțimea ce ți-ai deschis prin faptele tale, pășesce și fiĭ încredințat, că tinerimea rom. gata de luptă va cultiva neștirbite idealurile ce ne-ai lăsat moștenire și pentru carĭ o viéță ai trăit.

Odihnesce în pace!
Iți vom păstra memoria!

* * *

Indată ce s'a lățit scirea despre mórtea bĕtrânului president al partidului, au început sĕ soséscă din tóte părțile locuite de Românĭ numeróse depeșe de condolență.

Intre cele dintâiŭ a fost depeșa d-lui Dr. Alesandru Mocsonyi. Numeróse depeșĭ au sosit și din România, între carĭ acele ale d-lor G. Gr. Cantacuzino, Take Ionescu, Nicu Filipescu, Ioan Grădișteanu, Delavrancea ș. a. E de remarcat și depeșa de condolență a Românilor din Lugoșiŭ subscrisă de fruntașii de acolo.

Printre cununĭ, pe carĭ nu le-am amintit în scrisórea mea ultimă, au mai fost aceea a tinerimei române din Șimleu, a d-lui Dr. Amos Frâncu din Clușiŭ, una dela Zoe și Virgil Arion. Cununa cu inscripția „Românii din Brașov — Presidentului partidului național" a fost una din cele mai frumóse din florĭ naturale cu tricolor.

*

Aserĕ târḑiu s'a auḑit și a făcut sensație îmbucurătóre, că a sosit o telegramă de condolență de la *Președintele camerei române* adresată familiei rĕposatului. Las sĕ urmeze aci textul întreg al acestei telegrame:

Dómnei *Emilia Rațiu*
Sibiiu.

Bucuresci, 24 Nov. v. (7 Dec.)

Adunarea deputaților în ședința de la 23 Noemvrie 1902, luând cunoscință de încetarea din viață a ilustrului domniei vóstre soț, a votat în unanimitate propunerea a esprima sentimentele ei de profund regret și condolențele pentru ireparabila perdere ce ai încercat. Cu profund respect îndeplinesc acéstă misiune

Președintele adunării deputaților,
M. Pherechide.

Cu trenul de aserĕ au plecat mulțĭ dintre cei ce au venit la înmormêntare, ér astăḑĭ s'au depărtat din Sibiiu și cei ce rĕmaseră peste nópte aicĭ.

Coresp.

Manifestația de condolență a Camerei și a Senatului român. In ședința de Sâmbătă a *Camerei române*, deputatul Constantin *Iliescu*, luând cuvêntul ḑise, că crede a fi interpretul sentimentelor unanime ale Camerei, când rógă pe d-l președinte sĕ esprime familiei întristate a rĕposatului mare naționalist român Dr. Ioan Rațiu, din partea Camerei adêncă părere de rĕu și condolențele pentru pierderea, ce a încercat'o.

D. M. *Vlădescu* se asociéză la cererea d-lui Iliescu.

Cererea se aprobă.

In ședința de erĭ 25 Nov. v. (8 Dec.) a *Senatului român* d-l senator M. *Gămulea* cerù biroului de a adresa o telegramă de condolență familiei decedatului Dr. Ioan Rațiu. Cererea s'a încuviințat.

Condolențele Ligei culturale. Din partea „Ligei culturale" din Bucurescĭ comitetul central a delegat pe d-l Alex. D. *Florescu* sĕ asiste la înmormêntarea lui Dr. Ioan Rațiu. Trenul însĕ cu care a plecat d-l Florescu suferind o întârḑiere de 7 óre, delegatul „Ligei culturale" n'a sosit decât la órele 10 séra, așa că la ceremonia înmormêntării n'a putut asista. D-l Florescu s'a presentat erĭ, în 8 Decemvrie, la familia defunctului, unde a presentat condolențele din partea Ligei și însoțit de membrii familiei, a depus pe mormêntul lui Dr. Rațiu o cunună frumósă de frunḑe de stejar și laurĭ cu inscripția: *„Liga culturală. — Admirațiune lui Ioan Rațiu"*. D-l Florescu s'a întors din Sibiiu trecênd prin Brașov.

Tratatele de comerciu cu România. *„Wiener Morgenzeitung"* din Viena scrie, că basată pe relațiunea sa cu Germania, Austro-Ungaria a încheiat cu statele învecinate tratate de comerciu prin care făcea pentru produsele lor agricole concesiunĭ, căcĭ era sigură de desfacerea produselor sale similare în Germania. Astfel au fost încheiate tratatele cu Italia în 1891, cu Serbia în 1892, cu România 1893. — Décă proiectul german va deveni lege, și tratatul de comerciu cu Germania va fi denunțat, atuncĭ cu tótă înțelegerea cu România, va trebui sĕ revisuiéscă tratatele de comerciu încheiate cu statele balcanice. Ḑiarul aduce scirea, că încă la sfêrșitul lunei curente Austro-Ungaria va denunța tratatele de comerciu cu Italia, Serbia și România. Tratatul cu România are nevoie de corecturĭ, relativ la importul cerealelor. Tratatele trebuesc denunțate pentru ca pe cale de compensație, sĕ se asigure exportul industrial al monarchiei în țĕrile vecine și în România, ca recompensă pentru favorurile, ce capĕtă aceste state în monarchie.

Din România. In urma retragerei din guvern a d-lui P. S. Aurelian, — fost ministru al agriculturei, comerciului, industriei și domeniilor,—și în urma retragerei d-lui G. D. Pallade, fost ministru de interne: Maj. Sa Regele Carol a încredințat interimatul ministeriului de lucrărĭ publice d-lui prim-ministru și ministru de rĕsboiŭ D. Sturdza; ministeriul agriculturei, industriei, comerciului și domeniilor d-lui C. I. Stoicescu, ér departamentul de interne d-lui V. Lascar.

Reformele din Turcia. Ḑiarul *„Fremdenblatt"* din Viena vorbind de publicarea reformelor ce se vor introduce în provinciile Turciei europene, spune, că acțiunea Portei merită de a fi relevată. Ḑiarul reamintesce apoi, că baronul de Calice, ambasadorul Austro-Ungariei, și d-l Zinoview, ambasadorul Rusiei la Constantinopol, au atras deja mai de mult atențiunea guvernului turcesc asupra marei primejdii ce presintă menținerea mai departe a actualei stărĭ de lucrurĭ din lăuntrul imperiului. In acéstă privință, ambii ambasadorĭ n'au făcut propunerĭ concrete, dér au indicat în trăsăturĭ generale reformele de întrodus, insistând însĕ asupra faptului, că va fi cu atât mai ușor pentru Turcia de a localisa incendiul ce tinde sĕ se lățéscă, cu cât va arăta o voință energică de a îmbunătăți situațiunea actuală. La acțiunea ambasadorilor austro-ungar și rusesc, s'a asociat de asemenea și ambasadorul Germaniei, baronul Marschal de Bieberstein. Acéstă adesiune a ambasadorului german are cu atât mai mare însemnătate, cu cât sunt cunoscute raporturile intime dintre împĕratul Wilhelm și Sultanul, carĭ, de altfel, forméză garanția desinteresării Austro-Ungariei și Rusiei.

O telegramă din Constantinopol spune: Instrucțiunile destinate valiilor provinciilor Turciei europene, comunicate prealabil ambasadelor și apoi publicate, au fost în adevĕr provocate de către representanții câtor-va ambasade, în scop de a aduce o îmbunătățire a situațiunei provinciilor respective. Cu tóte acestea, nu este mai puțin adevĕrat, că acest resultat este datorit unor lungĭ studii și desbaterĭ între Yldiz-Kiosk și Pórtă.

Ludovic Mocsary
despre cestiunea naționalităților.

— Urmare. 6.*) —

Cred, că am redat fidel mersul ideilor politicei de maghiarisare, după cum ea póte fi construită din observații, fiind-că politica acésta nu-și ia ostenéla, sĕu nu învrednicesce publicul cu desfășurarea sinceră urbi et orbi a programului sĕu și a

*) A se vedé n-rile: 251, 252, 255, 256 și 257.

---

inima de frică: bețivul ar fi putut sĕ-i lovéscă din somn.

Femeia asculta puțin în ușa tindei: nicĭ un sgomot deslușit, afară de lungĭ căscărĭ și sgomot de pașĭ. Se uita pe feréstră și-l vĕḑù moțăind pe pat. Iși luă inima în dințĭ și după-ce șopti: „Maica Domnului: dă-i gând bun", deschise ușa și întră, rĕmânênd sfântă lângă ușă.

Nu-i venea sĕ crédă ochilor.

Nu numai că era liniștit, dér adusese ceva sub haină. De nouĕ anĭ nu mai adusese nimic la acéstă casă. Totdéuna când n'avea parale de bĕutură, lua câte-ceva din casă și ducea pe rachiu la cârciumile din sat. Adunase de pe acasă tot ce se putea vinde; ér când se întorcea, sfărîma ce-i ieșea înainte. Mai ales străchinele pe carĭ nenorocita femee i-le punea pe masă, par-că erau blăstĕmate: nicĭ țăndărĭ nu se alegeau din ele!

Privindu-l lung, femeea nu-și putea stăpâni un oftat: era lupta lăuntrică dintre sentimentul de dispreț și umbra de compătimire ce mai găsise sprijin în firea sensibilă a femei.

— Nu ți-e fóme?

— Nu, dér așĭ bea nițel borș, de ai avé sĕ-mĭ daĭ. Era mai mult de un an de când Cojocaru bea peste nópte câte o ólă mare de borș. — Femeia rĕmase gânditóre.

— Nu sciu cu ce sĕ-țĭ aduc, căcĭ ai spart óla și nu mai am nicĭ un vas. Póte într'o spărtură de tuciŭ... orĭ sĕ mergĭ sĕ beĭ din putină...

— Ei, stai, uite strachină! și-i întinse strachina ce avusese sub mintean. Femeia se întórse după câteva minute cu strachina mai plină de borș.

— Ad'o mai repede, că mi-se frige inima de sete.

Abia o puse la gură și începù sĕ sórbă cu aviditate, când — o minune — un sgomot ascuțit ca o sfărâitură, ceva nedeslușit îĭ isbi auḑul și-l făcù sĕ depărteze cu frică strachina de la gură.

— Póte e vr'un gândac în borș? ḑise femeia. Apoi examină strachina cu atențiune. Nu dovedi nimic.

— N'are nimic, ia de bea!

— Nu sciu ce a fost! Ș'acum îmĭ țipă în urechĭ! Cojocaru apucă cu îndoială strachina, ascultă și nu auḑi nimic. O puse din nou la gură, dér — lucru de mirat— șiuitura începŭ de astă dată și mai tare.

— E ceva vîrît aicĭ! Auḑĭ cum țipă și sfârâe.

De astă dată auḑi și femeia.

—Auḑ și eu, ḑise dênsa luându-ĭ strachina din mânĭ. Cojocaru sĕ învinețise la față și îĭ tremurau mânile, ba nicĭ nu putea vorbi: privia serios. Femeia își suflă în în sîn, când îĭ vĕḑù căutătura cea grozavă.

Asta nu e lucru curat, își ḑise femeia în gând. Apoi tare:

— Veḑĭ acum ér a tăcut. N'a fost nimic. Bea și nu-țĭ fie frică, îĭ mai ḑise dênsa ca sĕ-i depărteze spaima.

— Hei auḑi? auḑĭ cum hârâe? ḑise Cojocaru cu privirea piezișe, parcă s'ar fi temut de ceva.

— Cine ḑice, că hârâe? Uite a sfârâit strachina și a tăcut.

— Ăă... eu l'am ținut ... de beregată hârăe...erau albe...auḑĭ cum hârâe... și strachina hârâe.

Femeia se spăimântă de frânturile de vorbe, ce eșiau fără rost din gura Cojocarului. Iși făcù cruce, aprinse tămâie și tărnosélă, dór dór ș-o veni în fire. El însĕ se vîra tot mai tare cu capul în perna din capul patului și da din mânĭ într'una.

Până la ḑiuă s'a canonit, ér diminéța a adormit greu. Când s'a deșteptat, a eșit zănatic din casă. Fugea, vorbea și arăta înainte care nu era.

Asta s'a întâmplat primăvara la jumătatea lui Maiŭ. Timpul nu scie de suferințele ómenilor, ḑi cu ḑi s'a scurs până a venit și a trecut vara și tómna pe jumătate.

Sătenii vin cu carĕle încărcate cu coceni și din trécăt aruncă privirĭ furișe asupra casei desvălite a Cojocarului. La ușe se vĕd doi băieți prepelindu-se la razele cele lucitóre ale sórelui. Prin cămășuțele lor rupte căldura pĕtrunde în voe și ei par mulțumițĭ de acésta.

Dér de odată tresar speriați ca de o fiară.

Cu părul sburlit, cu piciórele sgiriate de mărăcinĭ și cămașa sdrențuită, tatăl lor se ivesce din spre marginea satului, aducênd o pólă de cioburĭ adunate din șanțul comunei. Copiii se lipesc de ușe, ér el trece fără sĕ-șĭ ridice capul până în poiana din mijlocul satului, unde se opresce.

motivării. Nu sciu decă o face acésta din precauțiune, séu fiind-că simte ea însași, că n'are cu ce se lăuda; de fapt însĕ ea se manifestă numai în aceea, că cumulézâ dicțiile pentru ațîțarea și înflăcărarea sentimentelor și că după putință, umflă incidentele, orĭ cât de micĭ ar fi, pentru-ca sĕ creeze din ele acusarea trădării de patrie.

Acéstă înlănțuire de resonament are, ca atare, două greșelĭ esențiale. Una din acestea e, că abia décă are, în mĕsura în care se închipuesce, mână liberă pentru maghiarisare. Până la un anumit punct i-o dă puterea, și după șablonul de guvernament esistent, nicĭ c'ar fi ușor lucru sĕ i-se pună piedecĭ. Aicĭ se mai adaugă calculul, că întreg odiul tratamentului cu naționalitățile póte sĕ-l arunce în cârca nóstră, ér ea (puterea) își spală mânile. Numai din când în când, de es. în afacerea subvenționării din partea României a gimnasiului din Sibiiu (vré sĕ dică gimnasiul din Brașov. — Trad.) dă sĕ se înțelégă, că décă ar atêrna de la ea, ar sci sĕ facă și altfel. Acésta apoi este apă pe móra politicei tradiționale, a căreĭ regulă esențială a fost tot-déuna: *divide et impera*. Naționalitățile o și pricep acésta, ele n'au încetat a merge la treptele tronului ca „cea mai credinciósă națiune" și ca „națiune pururea fidelă", cu tóte că au fost date pe mâna Maghiarilor Ele (naționalitățile) sunt convinse, că în momentul decisiv póte sĕ urmeze érășĭ lozinca despre *Gleichberechtigung der Nationalitäten*. Până atuncĭ lasă sĕ-șĭ petrécă Maghiarii cu fantomele și cu încercările lor fără succes. Asta-i una.

A doua greșală esențială a amintitului resonament constă în aceea, că aicĭ nu e vorba de a rĕmâne neschimbațĭ între marginile actualei base de drept public, ci e vorba sĕ aducem mereu jertfe tot mai nouĕ, sĕ renunțăm din cas în cas la una séu alta din îndreptățirile de stat rĕmase încă, sĕ nu ridicăm piedecĭ în calea imperiului unitar și a înaintării absolutismului mascat, și sĕ aducem mereu jerte molochului utopiei de mare putere, sĕ ne conformăm și mai departe acelei politice economice, care face din patria nóstră o colonie a Austriei. Décă puterea scie cât prețuim noi esploatarea ocasiunei pentru maghiarisare, putem fi sigurĭ, că nicĭ ea nu-șĭ va închide gura dinaintea porumbului fript, care-i sbóră de bună voie.

Aceste sunt greșelile acelui resonament, ca atare; însĕ faptul, că el e clădit pe o utopie, face sĕ se smulgă basa de sub înlănțuirea logică. *Maghiarisarea naționalităților este o imposibilitate o fantomă, zadarnic e orĭ-ce resonament care nisuesce spre realisarea unei fantome, orĭ cât de corect l'ai motiva.*

Astfel *independența Ungariei cade victimă unei fantome.*

N'apucă sĕ se așede jos și o cétă de copii s'au făcut cerc împrejur. Cojocarul pare că caută ceva, rotind ochii. Copiiĭ au înțeles: îĭ trebue o pétră. In fuga mare unul mai micșor alergă la șosea și-ĭ aduce ceva.

— Cojocarule, care hârâe mai tare?

El lovesce liniștit ciobурile de străchinĭ și de odată începe:

— Audĭ? audĭ cum hârâe? Acum a stat...

Copiiĭ rîd și se îngrămădesc tot mai aprópe, ridicând brațele unul peste altul.

— Care mai hârâe Cojocarule?

— Audĭ ăsta hârâe.

Acum voesce sĕ plece, dér câțĭ-va copii dau fuga prin vecinĭ și-ĭ aduc ciobурĭ, pe carĭ Cojocarul le piséză și le vêntură.

O fetică de patru anĭ vine cu o strachină nouă și o trântesce între copii. Toțĭ bat în palme și fac haz.

O femeie ia la gónă pe copii supărată:

— De când a nebunit Cojocaru n'a mai rĕmas strachină-n sat... — „(Cronica)".

Nu vréu sĕ neg șovinismului recunóscerea sincerității. Adaug și aceea, că în prima lui manifestare, el (șovinismul) isbucnesce din sentimente firescĭ și instinctive, ba chiar nobile. Sorgintea lui nu este alta, de cât iubirea adêncă și până la fanatism cu care Maghiarul ține la rassa și limba lui: Mama nu-șĭ póte teme mai mult copilul, pe care cine-va vré sĕ-l atingă, orĭ sĕ-l răpéscă. E firéscă revoltarea lui și atuncĭ când aude, că vréu sĕ atace consistența acestei țĕrĭ pe care a câștigat'o cu sângele sĕu și cu mintea sa a susținut'o o miie de anĭ. Tóte acestea sunt sentimente firescĭ și legitime și forméză basa sentimentelor firescĭ, câtă vreme e vorba de *apĕrare*, ér succesul apĕrării atêrnă de la gradațiunea sentimentelor.

Insĕ și naționalitățile se pot referi la iubirea ce o au pentru rassa și limba lor, și ele se pot referi la aceea, că vréu sĕ se ridice din starea lor infimă, vréu sĕ ia loc la masa popórelor civilisate, spre ceea ce se consideră destul de cópte, se revoltă pentru-că vréu sĕ le rețină de la acésta și li-se creéză greutățĭ. Se póte óre nega, că și aceste sunt sentimente firescĭ și îndreptățite, și cum vom face noi politică cu astfel de sentimente contradictorii? Décă a avut dreptate Stefan Szechenyi când a condamnat politica sentimentală, atuncĭ desaprobarea din partea-i față cu nicĭ o cestiune n'a fost mai la loc. Cum sĕ fondăm noi politică pe iubirea de rassă și de limbă, în general pe iubirea, care fața de contrar degeneréză în ură, cu cât e mai fierbinte, mai tenace! Cine sĕ facă lege între sentimentele, carĭ stau în luptă? Nimenĭ, de cât mintea sĕnĕtósă, cumpănirea calmă — și nicĭ de cât aceea, că evităm și respingem mereu rolul intermediator al acesteia, și dăm curs liber patimilor.

Dér décă recunosc, că șovinismul emanéză originar din sentimente nobile, nu se póte nega, că de el sĕ lipesce și noroiŭ. Marele public și partea lui mai puțin cugetătóre, cu naivitate se lasă a fi răpit și cu fidelitate dă ecoul când prin dicțiile șovinismului i-se ating córdele inimei. Elementele conducĕtóre însĕ nu sunt atât de idealiste ca massele marĭ. Nu vréu sĕ trag la îndoială, că este óre-care sinceritate și în șovinismul lor; e neîndoios însĕ că ele n'au trecut cu vederea imprejurarea, că o astfel de disposiție a marelui public e apă pe móra lor și le dă mijlóce eminente pentru a ajunge și alte scopurĭ.

(Va urma).

SCIRILE ĐILEI.

— 26 Noemvrie v

Impĕratul Wilhelm contelui Goluchowski. Drept amintire a reînoirei triplei alianțe, împĕratul Wilhelm a dăruit ministrului de esterne austro-ungar, contele Agenor *Goluchowski*, portretul sĕu în cadru artistic lucrat.

Condamnarea prof. Dr. Lassel. Profesorul Dr. Lassel în apĕrarea sa a invocat împrejurarea, că articolul sĕu a fost îndreptat special în potriva întrebării ce era tipărită în filele de recensĕmênt și care suna: „Care este limba maternă a d-vóstrĕ séu care este limba, pe care o vorbițĭ mai bucuros?" Partea a doua a acestei întrebărĭ a fost de vină, că mulțĭ carĭ voiau sĕ parvină, s'au trecut în recensĕmênt ca Maghiarĭ, deși limba lor maternă nu era cea maghiară. Tăgăduesce, că ar fi acusat biuroul central de statistică de falsificare intenționată. — Directorul biuroului statistic Iuliu Vargha a invocat pentru justificarea rubricei combătute de Lassel casul scriitorului Fr. Herczeg, care de și limba luĭ maternă este cea germană, nu putea fi trecut între Germanĭ, deóre-ce întreg modul lui de cugetare și scriere este acum neaoș maghiar. — Jurațiĭ din T.-Mureșului n'au admis buna credință a lui Lassel, invocată și de apărătorul Dr. Lurtz și ast-fel Lassel fu condamnat la 2 lunĭ arest și 300 cor. amendă.

O petiție monstră. Din Roma se anunță, că deputatul *Bianchini* a depus pe biroul camerei italiene, o petiție acoperită cu 3½ milióne subscrierĭ în contra legei divorțului. Subscrierile fac 177 volume.

Din archidiecesa Blașiului. Joi în 4 l. c. au fost hirotonițĭ diaconĭ, ér Duminecă, în 7, preoțĭ, teologii: Valeriu Vêrva, Ioan Bunea, numit la Tilișca și Sĕlisce, distr. Sibiiu — Eman. Oros, la Bethlen-Szt-Miklos, distr. Biia, și Teofil Russu, la Bratfalău, distr. Fărăgău.—Valer Suciu, vice-notar consist. a primit Joi tensura și lectoratul. — („Unirea").

Populația orașelor din Austria. Dăm mai jos câte-va date statistice asupra populațiеi capitalelor de provinciile austriace:

Viena	1,674.957	loc.	din	carĭ	146.926	jid.
Praga	201.589	„	„	„	18.986	„
Triest	178 599	„	„	„	4.954	„
Lemberg	159.877	„	„	„	44.258	„
Graz	138.080	„	„	„	1.620	„
Brünn	109.346	„	„	„	8.238	„
Cracovia	91.323	„	„	„	25.670	„
Cernăuțĭ	67.622	„	„	„	21.587	„
Laibach	36.547	„	„	„	95	„
Innsbruck	26.866	„	„	„	128	„
Gorița	25.432	„	„	„	248	„
Klagenfurt	24.285	„	„	„	139	„

In privința acésta Viena se póte ascunde, căcĭ étă cum stă proporția în Budapesta 732.322 locuitorĭ, dintre carĭ 168.985 jidovĭ.

Logodnă. D-șóra Elena *Bistrițianu* profesóră la școla profesională din Bêrlad s'a logodit în ḑiua de 17/30 Noemvrie cu d-l Mihail *Șomlea*, farmacist. — D-șóra Bistrițanu este nepóta cunoscutului „farmacist al Curții Regale" din Bêrlad, Lazar Bistrițianu, originar din comitatul Hunedórei, ér d-l Șomlea este un tînĕr licențiat în farmacie, originar din părțile Clușiului. Adresăm logodnicilor sincerile nóstre felicitărĭ.

Cununie. Duminecă în 24 Noemvrie st. v. (7 Dec. st. n.) s'a celebrat cununia religiósă a d-lui Ludovic A. *Mazuchi* din Constanța, fiul d-lui architect August Mazuchi din Brașov, cu d-șóra Ecaterina D. *Arapu* din Brăila. — Adresăm tinerei părechĭ și părinților sincerile nóstre felicitărĭ.

Promoțiune. Sâmbătă în 6 l. c. a fost promovat la gradul de *doctor în drept* la universitatea din Clușiŭ, d-l Petru *Maier*.

Iubileul unui scriitor. Björnstjerne Björnson, marele scriitor norvegian și-a serbat erĭ aniversarea a 70-a. Numele lui Björnson a fost mult pomenit în anii din urmă alăturea cu numele unui alt compatriot al sĕu, Ibsen. Acest din urmă s'a distins prin dramele sale, în carĭ zugrăvesce viéța socială din orașe, ér Björnson s'a distins atât ca scriitor dramatic, cât mai vêrtos ca autor de istorii țĕrănescĭ. Numele lui Ibsen a devenit popular în literatura europénă, fiind-că bólele sociale ale poporului norvegian, pe carĭ I. le-a zugrăvit cu o agerime psichologică estra-ordinară, erau bóle comune și celor-lalte popóre, pe când la Björnson chiar și problemele generale sunt presentate într'un colorit specific norvegian. Din operele lui Björnson au apărut mai multe și în limba germană în ediția populară a lui Reclam din Lipsca.

O împușcătură fatală. Băiatul Ioan Avrigeanu din Sibiiu era alaltă-erĭ după amiaḑĭ în visită la amicul sĕu Ludovic Doboș. Acest din urmă luă un revolver în mână și țintind asupra lui Avrigeanu ḑise: „Sĕ vĕd, décă te pot nimeri". Revolverul se descărcă, ér Avrigeanu căḑu la pămênt. El fù dus imediat la spital, unde medicul a constatat, că proiectilul a pĕtruns prin ochiul drept în craniu causând creerului lesiunĭ mortale. In adevĕr, nenorocitul băiat a decedat în aceașĭ ḑi.

Profesor și studentă. De când au început și în Austro-Ungaria a se admite fete la universitate, vedem că se țese și acolo pânza amorului între cei ce ocupă catedrele și cele ce șed în băncĭ. Profesorul de filosofie Hugo Spitzer din Graz, după cum anunță foile austriace, s'a logodit cu d-șóra Irina Stepischnig, studentă în filosofie și auditóră a mirelui. — Casurĭ de acestea, carĭ se publică acum în foile austriace ca ceva lucru mare, în țerile, unde studentele frecuenteză cursurile universitare mai de mult, erau la ordinea ḑilei.

Mort în fața altarului. Dumineca trecută parochul din Feistritz (Carintia) a căḑut mort tocmai când celebra liturghia. Probabil, că de pe potirul din care s'a cuminecat s'a ros poleitura de aur și metalul ce era de desubt a produs otrava, în urma căreia parochul a murit.

Ḑece anĭ în pat. O fóie din Londra povestesce lucrurĭ interesante despre un milionar din Rusia, baronul Ortliet, care, ḑice, că de 10 anĭ nu s'a sculat din pat și nu s'a îmbrăcat. De-altmintrea trupesce baronul este pe deplin sĕnĕtos. După-ce baronul a încercat tot felul de plăcerĭ, s'a plictisit de tot și a ḑis: De acum mĕ culc în pat și nu mĕ mai scol. Acésta s'a întêmplat la 1892 și de atuncĭ baronul tot culcat stă. El nu părăsesce patul nicĭ chiar când călĕtoresce, ci se lasă a fi transportat într'o trăsură anume făcută spre acest scop la vagonul sĕu de salon, căcĭ are vagonul sĕu și călĕtoresce totdéuna cu tren special. De-altmintrea este cu mintea întrégă, își administréză vastele moșii cu cea mai mare înțelepciune și este plăcut în conversație. Singura curiositate în tótă ființa lui este repulsiunea, ce o simte față cu sculatul din pat. „De ce sĕ-mĭ dau ostenéla sĕ mĕ scol? Căcĭ dór nu este nimic, ce n'așĭ puté face și de aicĭ din pat".

ULTIME SCIRI.

Bucurescĭ, 8 Decemvrie. Se anunță din isvor demn de credință, că *Regele Carol* va face în primăvara viitóre o visită Regelui *Alexandru al Serbiei*. De la Belgrad va pleca la Constantinopol, pentru a face visită *Sultanului*.

Mâne, Marțĭ, se va începe în camеră desbaterea adresei de rĕspuns la discursul tronului.

Bucurescĭ, 8 Decemvrie. C. F. Robescu a fost ales primar al capitalei cu 27 voturĭ. Cezărescu a fost ales prim ajutor cu 16 voturĭ.

NECROLOG. **Maniu Lungu**, măestru careteș, președinte al „Fondului miserilor", epitrop-casier, membru în comisiunea administrativă a Fundațiunei Șaguna etc., s'a mutat la cele vecinice Vinerĭ în 22 Noemvrie (5 Decemvrie) la órele 4 după amiaḑĭ după grele și îndelungate suferințe în al 65-lea an al vieței sale. Rĕmășițele pământescĭ ale neuitatului decedat se vor aședa spre odihna de vecĭ Duminecă în 24 Noemvrie (7 Decemvrie), la órele 1 d. a. în cripta familiară din loc. Cuprinșĭ de durere adêncă aducem acéstă tristă scire la cunoscința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților. Fie-ĭ odihna ușóră și memoria binecuvêntată!

Rĕșinarĭ, 23 Nov. (6 Decemvrie) 1902.

Jalnica familie.

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureșianu.***
Redactor responsabil: ***Traian H. Pop.***

Dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov,

se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aici înşirate este a se mai adauge lângă portul postal arătat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Cărţi de rugăciunĭ şi predicĭ.

Anghira Mântuirei, cărticică de rugăciunĭ şi de cântărĭ pentru mângăerea sufletéscă *Edit. IV. corectată*. Gherla. Preţul unui es. înpăreţĭ tarĭ coloraţĭ 70 banĭ. (+ 10 b. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciunĭ şi cântărĭ, întocmită pentru tóte trebuinţele vieţii. *Ediţiunea IV*. Gherla. Conţine peste 343 pag. Legată costă 1 cor. (+ 10 b. porto).

Micul mărgăritar sufletesc, cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ întocmită mai ales pentru copiĭ mai mărişorĭ. Legată costă 44 banĭ) + 5 b. porto).

Carte de rugăciunĭ, cererĭ şi laude întru onórea Preacuratei Fecióre Maria pentru folosul şi mângăiarea sufletelor. Preţul legat 40 banĭ (+ 5 b. porto).

Cuvêntărĭ bisericescĭ scrise de Ioan Papiu Tom. III Preţul 3 cor., plus 20 b. porto.

Cuvêntărĭ bisericescĭ de *Ioan Papiu*: tomul I, III şi IV cuprinde cuvêntărĭ bisericescĭ acomodate pentru orĭ-ce timp; şi pentru tóte sărbătorile de peste an. Pe lângă predicĭ, se mai află în text câte-o instructivă notiţă istorică privitóre la însemnătatea diferitelor sărbătorĭ. Fiă-care tom separat costă 3 cor (plus 10 b. porto).

Predicĭ pe tóte Duminecile şi sărbătorile de peste an, Vol. I. de *Em Eftenescu*, cunoscut atât de bine în cercurile românescĭ din numerósele sale scrierĭ. Are 250 pag. Preţul cor. 3 (+ 20 b porto.)

Predicĭ pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de *V. Christe*. Conţine predicĭ dela Dumineca XI după Rosalii pănă la Dumineca Vameşului. Preţul cor. 1.60 (prin postă cor. 1.70.)

Cuvêntărĭ funebralĭ şi iertăciunĭ pentru diferite casuse demórte, de Ioan Papiu Preţ. 3 cor. (plus 30 b. porto.)

Cuvêntărĭ funebrale şi iertăciunĭ pentru diferite casurĭ de mórte, întocmite de *Ioan Papiu* Conţin vre-o 400 pag. Preţul 3 coróne (+ 20 b. porto.)

Mama sfântului Augustin de Emil Bougaud, traducere de Saiba. Editura d-lui prof. Dr. E *Dăianu*. Tipografia archidiecesană din Blaşiŭ. Cartea are 31 cóle de tipar (500 paginĭ) şi este fructul ostenelelor unor laboroşĭ studenţĭ in teologie dela universitatea din Budapesta Cuvêntu „Saiba ne reamintesce societatea literară cu acelaşi nume a teologilor din seminarul desfiinţat „S-ta Barbara“ din Viena, căreĭ societăţĭ ii mulţumim publicarea Fabiolei şi a unei părţĭ din catechismul cel mare al lui Deharbe. Traducětorii ne ofer o lectură edificătóre în stil ingrijit, tiparul curat, hârtia bună. Preţul unui esemplar legat elegant în pânză este 4 coróne (+ 30 b porto) Un esemplar broşat 3 coróne (+ 30 b. porto).

„Supplex Libellus Valachorum“, memoriul presentat împeratului Leopold II. de către episcopii Bob şi Adam vicĭ în numele poporului român din Transilvania la anul 1791. Textul original latinesc şi alăturea de acesta traducerea românéscă făcută de profesorul Dr. E. *Dăianu*. Un esemplar broşat costă 1 corónă (+ 5 b. porto).

„Cartea Durerii“ de Emil Bougaud, tradusă din originalul frances de Iacob *Nicolescu*, editura lui Dr. E. *Dăianu*. Timişora 1895. O cărticică de mângăere sufletéscă, care costă legată 3 coróne (plus 10 banĭ porto).

„Cuvêntărĭ bisericescĭ de Massillon“ traduse din originalul frances de *Ioan Genţ* protopop gr.-cat. român al diecesei de Oradea-mare. — Deja la 1898 apăruse în Oradea mare cartea cu titlul de mai sus care cuprinde 17 predicĭ de ale vestitului orator eclesiastic frances. Predicile sunt împărţite de traducětor după *anul bisericesc rĕsăritén*, şi fie care este pusă la acea Dumínecă séu sĕrbătóre, cu a căreĭ evanghelie se potrivesce predica. Un volum elegant de peste 400 paginĭ în 8⁰ cu portretul lui Massilon. — Traducerea se distinge printr'un limbagiŭ ales. — *Preţul 5 coróne* (6 Lei 50) plus 30 banĭ porto.

Cuvêntărĭ bisericesci pre serbătorile de peste an scrise de Ioan Papiu. Preţ. 3 cor. (pl. 30 b. porto.)

Călindarul Plugariului.

A apărut şi se póte procura de la tipografia *A. Mureşianu* — Braşov, „**Călindarul Plugariului**“. Preţul, cu porto, **25 cr.** (50 banĭ).

Acest călindar, care apare acum în anul XI, cuprinde în afară de datele obicĭnuite calendaristice, geneologia domnitorilor din Europa, taxele telegramelor şi cele poştale, scala timbrelor, Mĕsurile, tîrgurile din Ardeal şi Ungaria şi lista advocaţilor românĭ.

In *partea literară* vedem portretul bine reuşit al repausatului episcop *Mihail Pavel* cu o biografie, de Augustin Paul, Rugăciune (poesie) de M. Eminescu, Restignirea lui Isus, de Sinkiewitz (un admirabil fragment din romanul „Sĕ-l urmăm“). Călugărenii (poesie) de C. Sandu, Cincĭ într'o păstaie (poveste de Andersen), Luléua lui moş Radu, Legenda pămêntului şi a muncii, de Dim. Dan, „Ăl mai tare om din lume“ (poesie în dialect bănăţenesc) de regretatul tînĕr poet Victor Vlad Delamarina.

Partea economică este şi în acest an bine representată prin următórele articole: „Duşmanii economiei“ de Ioan Georgescu; „Plantarea pomilor“ de A. Boldor, „Causele de ce sĕmĕnăturile sunt rele“ de N. H. Vechiulescu, „Insecte stricăcióse pomilor şi viilor“, „Ce plătesce banul şi cum îl cruţăm noi?“

După partea economică urmézä pe mai multe paginĭ diferite *„poveţe“*, apoi „Diverse“ şi în fine „Anecdote şi Glume“.

Ca adaos sunt şi anul acesta o mulţime de anunţurĭ.

Sz. 12022—1902.

tlkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Popa Miron vegrehajtatónak Muntyeán Mária s trsai végrehajtást szenvedő elleni 58 kor. 80 fil. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törv.-szék (a sárkányi kir. járbiróság) területén levő, O-Sinka község területén fekvő az ó-sinkai 155 sz. tljkvben foglalt Muntean, Muntean Candit kisk Muntean Mária, kisk. Muntean Szavia, kisk. Muntean Giucza, kisk. Vulcán András és kisk. Vulcán Éva tulajdonát képező A †

292/1	hrsz. egész ingatlanra	141 kor.	4978/1	hrsz egész ingtlnra	29 kor.
1101	„ „ „	18 „	5138/1	„ „ „	48 „
1628/2	„ „ „	10 „	5637/1	„ „ „	57 „
1918/2	„ „ „	31 „	5936/1	„ „ „	36 „
2122/2	„ „ „	09 „	6116/1	„ „ „	19 „
2382/1	„ „ „	19 „	6818/1	„ „ „	10 „
2604/1	„ „ „	05 „	7077/1	„ „ „	02 „
2974/1	„ „ „	10 „	7419/1	„ „ „	04 „
3192/1	„ „ „	07 „	7678/1	„ „ „	28 „
3951/1	„ „ „	11 „	111	„ „ „	320 „
4047/1	„ „ „	13 „	3624	„ „ „	05 „
4594/1	„ „ „	13 „	az ó-sinkai 692 sz. tljkvben foglalt		

Muntean Candit, Muntean Heléna f. Vulcán Miklósné, kisk Muntean Mária, kisk. Muntean Szávia, kisk Muntean Giucza tulajdonát képező A † 291/1 hrsz. alatt foglalt egész ingatlanra 1200 koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1902 évi Deczember hó 31-dik napján délelőtt 9 órakor** O-Sinka község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX t. cz. 170 § sa értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1902 évi Október hó 8-ik napján.

A kir. járásbiróság, mint tlknyvi hatóság.

Schupiter,
kir. albiró.

765.1—1

A V I S.

Prenumeraţiile la **„Gazeta Transilvaniei“** se pot face şi reînoi orĭ şi când la 1-ma şi 15 a fie-căreĭ lunĭ.

Domnii abonenţĭ sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămurit şi sĕ arete şi posta ultimă.

Administraţ. „Gaz. Trans“.

Tipgrafia A. Mureşianu, Braşov.